

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Blok tematyczny: JA I MOJA SZKOŁA

Temat bloku	Temat dnia	Temat	Uwagi
MOJA SZKOŁA I tydzień	1. Mój pierwszy dzień w szkole	Przedstawianie się, poznanie imion dzieci z klasy. Zabawy integracyjne. Wypowiedzi na temat ilustracji z podręcznika <i>Szkoła</i> . Projektowanie i wykonanie rysunku szkoły z wykorzystaniem dowolnej figury geometrycznej.	
	2. Moi koledzy	Swobodne wypowiedzi na temat: „Jaki jestem”. Ustalenie i omówienie zasad zachowania się w grupie. Zwiedzanie szkoły. Poznanie jej nazwy, adresu. Kodowanie i dekodowanie znaków. Ozdabianie drobnymi elementami ramki do zdjęcia.	
	3. Z Aktywkiem i Leniwkiem raźniej i weselej	Poznanie maskotek-przewodników wprowadzających dzieci w naukę. Uzupełnianie rysunku wg usłyszonej instrukcji. Użycie zwrotów: „pod”, „nad”, „obok”. Reagowanie ruchem na wskazaną głoskę w nagłosie.	
	4. Moja szkoła	Wyjście z budynku szkoły w poszukiwaniu skarbu. Wypowiedzi na temat skarbu. Czytanie prostych schematów graficznych. Wyprowadzanie kierunku: „od” (<i>na lewo</i> , „od”, <i>na prawo</i> , „od”). Zabawy konstrukcyjne. Użycie zwrotów: „nad”, „obok”, „po prawej”.	
	5. To my	Stworzenie galerii portretów dzieci z klasy. Wypowiedzi na temat rysunków. Tworzenie sylab otwartych, rozpoczynających się wskazaną głoską. Układanie rytmów z naturalnych okazów.	
	Rodzaje edukacji:	Zapisy podstawy programowej*	
	polonistyczna muzyczna plastyczna społeczna i etyka przyrodnicza matematyczna zajęcia techniczne	1: 1a, 1b, 2a, 3a, 3b, 4a 3: 1a, 1b, 1c, 2b 4: 2a, 2b 5: 1, 2, 5, 6, 10; 11: 2, 3, 5 6: 10 7: 1, 4, 16, 17, 18 9: 2a, 2b, 3a, 3b	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, DzU 2014, poz. 803.

Zestaw scenariuszy

Scenariusz do zajęć 16

Przebieg zajęć

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
<p>Powitanie dzieci wierszem <i>Powitanie</i> (zabawy paluszkowe): <i>„Wszyscy są, witam was, Zaczynamy, już czas. Jestem ja, jesteś ty, raz, dwa, trzy”</i> <i>(wierszyk powtarzamy kilka razy).</i></p>	<p>Dzieci powtarzają wiersz, pokazują za nauczycielem: „Wszyscy są” (<i>rozkładają ręce na boki</i>), „Witam was” (<i>podają sobie dłonie</i>), „Zaczynamy, już czas” (<i>wskazują na zegar</i>), „Jestem ja” (<i>wskazują palcem na siebie</i>), „Jesteś ty” (<i>wskazują na kolegę</i>), „raz, dwa, trzy” (<i>klaszczą w dłonie</i>).</p>	<p>Wierszyk (zał. 1).</p>
<p>Nauczyciel rzuca piłeczką do dzieci, przedstawia się: „Jestem Krystyna, a ty jak masz na imię?” (<i>piłeczkę rzucaemy tak długo, aż każde dziecko się przedstawi</i>).</p> <p>Wszyscy chłopcy stają w szeregu, podają sobie woreczek, podając jednocześnie swoje imię, dziewczynki starają się zapamiętać jak najwięcej imion chłopców.</p> <p>Ta sama zabawa.</p>	<p>Dziecko odrzuca piłeczkę do nauczyciela i podaje swoje imię: „Mam na imię Zosia”.</p> <p>Chłopcy podają woreczek, podają swoje imię, dziewczynki zapamiętują imiona chłopców, potem nazywają wskazanego chłopca (potem zmiana).</p>	<p>Piłeczka lub woreczek.</p> <p>Woreczek.</p>
<p>Inspirowanie swobodnych wypowiedzi na temat szkoły (<i>co to jest szkoła, dlaczego dzieci się w niej znalazły, co będą robić w szkole</i>).</p>	<p>Wypowiedzi dzieci.</p>	
<p>Zwiedzanie szkoły, nauczyciel oprowadza dzieci po szkole, przedstawia pracowników, pokazuje pomieszczenia, opowiada o nich.</p>	<p>Zwiedzanie szkoły.</p>	
<p>Rozmowa na temat szkolnego budynku, jakie pomieszczenia dzieci zobaczyły, jak myślą, co się w nich odbywa, nazywanie zawodów związanych ze szkołą.</p>	<p>Dzieci wypowiadają się na temat tego, co zobaczyły w szkole.</p>	
<p>Nauczyciel przygotowuje ilustracje związane z budynkiem szkoły i pracownikami, demonstruje je w taki sposób, iż odsłonięty jest tylko jej fragment, zadaje pytania, co to może być lub kto to może być, demonstracja ilustracji z przesłoną (<i>ilustracje: biblioteki, gabinetu lekarskiego, sali komputerowej, sali gimnastycznej, sekretariatu, woźnego...</i>)</p>	<p>Dzieci odgadują, co znajduje się na ilustracjach przedstawianych przez nauczyciela.</p>	<p>Ilustracje z przesłoną (z odsłoniętym tylko fragmentem).</p>
<p>Nauczyciel prosi, aby dzieci podzieliły na sylaby nazwy pomieszczeń i wypowiedziały je, stojąc na jednej nodze.</p>	<p>Dzieci wypowiadają nazwy pomieszczeń stojąc na jednej nodze.</p>	<p>Ilustracje.</p>

Zestaw scenariuszy

<p>Nauczyciel rozdaje dzieciom koperty, w kopertach znajdują się puzzle, zadanie dzieci polega na złożeniu z puzzli ilustracji szkoły – zał. 3 (<i>można dać dzieciom ilustrację budynku szkoły – dobrze byłoby, aby przypominała ona szkołę – poprosić dzieci o jej pokolorowanie, następnie rozcięcie ilustracji na 6, 7 części, wymianę rozciętych ilustracji, złożenie ich w całość</i>).</p> <p>Rozmowa na temat ilustracji w <i>Elementarzu</i> (s. 5), porównanie szkoły z obrazka do szkoły, w której uczą się dzieci.</p> <p>Okazjonalne ćwiczenia na percepcję słuchową (<i>reagowanie na umówioną głoskę, sylabę poprzez klaśnięcie, tupnięcie nogą...</i>).</p>	<p>Dzieci składają puzzle.</p> <p>Dzieci wypowiadają się na temat ilustracji w podręczniku i swojej.</p>	<p>Ilustracje budynku szkoły w formacie A5, może być zdjęcie.</p> <p>Ilustracja szkoły, podręcznik s. 5, ilustracja lub zdjęcie szkoły, do której uczęszczają dzieci.</p>
<p>Co będziemy robić w szkole, nauczyciel prosi dzieci, aby powiedziały, co będą robić w szkole.</p> <p>Następnie prosi dzieci, aby wyszukały w zbiorze rozrzuconych ilustracji/piktogramów tę, która odpowiada temu, co mówią, i naniosły ilustrację na schemat budynku szkoły, np. „będziemy uczyć się czytać, pisać”, „będziemy malować, bawić się...” (<i>rysunki leżą tak, i w takim miejscu, aby dzieci nie widziały, co jest na nich namalowane</i>).</p>	<p>Dzieci wypowiadają się, przewidują, co będą robić w szkole.</p> <p>Dzieci mówią, co będą robić w szkole, podchodzą we wskazane miejsce, zabierają ilustrację i przypinają do ilustracji szkoły.</p>	
<p>Zabawy rytmiczne przy muzyce, nauczyciel włącza muzykę, dzieci swobodnie poruszają się po sali, reagują w umówiony sposób na dźwięk tamburynu i tarki (<i>dowolny utwór muzyczny, w trakcie jego trwania nauczyciel używa tamburynu lub tarki, dzieci na dźwięk tamburynu obracają się w miejscu w prawą stronę, na dźwięk tarki – szybko dobierają się w pary</i>).</p>	<p>Dzieci rozproszone po sali, poruszają się rytmicznie w takt muzyki, reagują w umówiony sposób na dźwięk instrumentów.</p>	<p>Tamburyn, tarka.</p>
<p>Praca plastyczna, nauczyciel rozdaje dzieciom lub dzieci same wybierają po jednej figurze geometrycznej, nauczyciel prosi dzieci, aby z wykorzystaniem tej figury narysowały swoją szkołę.</p>	<p>Dzieci projektują i wykonują pracę plastyczną.</p>	<p>Wycięte figury geometryczne w różnych kolorach, przybory do malowania.</p>

Zestaw scenariuszy

Omówienie prac plastycznych, wystawka.	Dzieci wypowiadają się na temat prac, nazywają figury, kolory, rozmieszczenie na kartce.	Prace dzieci.
Wierszyk na pożegnanie, zabawy paluszkowe (zał. 4) <i>Małe rączki</i> „Dwie małe rączki klaszczą, A czasem się pogłaszczą, W kolanka zastukają I dzieciom pomachają”.	Dzieci mówią wierszyk i wykonują odpowiednie czynności: – klaszczą w dłonie, – głaszczą dłonie od zewnętrznej strony, – stukają w kolanka, – machają na pożegnanie.	Wierszyk.

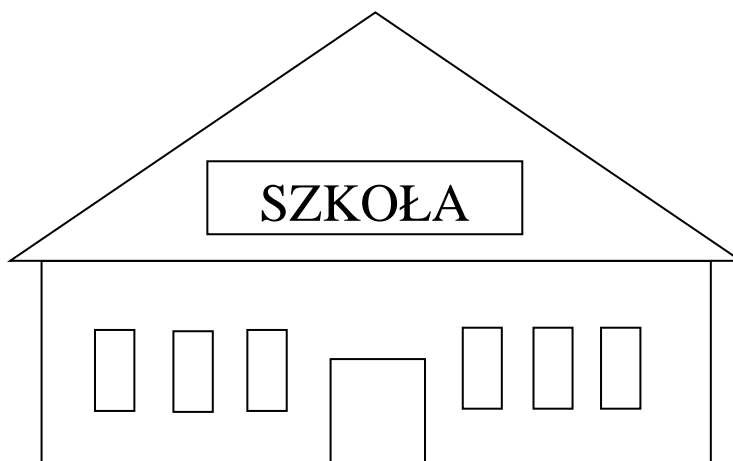
Załącznik 1

Powitanie

Wszyscy są, witam was,
Zaczynamy, już czas.
Jestem ja, jesteś ty,
raz, dwa, trzy.

Autor nieznany

Załącznik 3

Załącznik 5

Małe rączki

Dwie małe rączki klaszczą,
A czasem się popłaszczą,
W kolanka zastukają,
I dzieciom pomachają.

Za: K. Sasiadek, *Zabawy paluszkowe*, Media Rodzina, Poznań 2005.

Zestaw scenariuszy

Scenariusz do zajęć 17

Przebieg zajęć

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
<p>Powitanie wierszykiem <i>Powitanie:</i> „Wszyscy są, witam was, Zaczynamy, już czas. Jestem ja, jesteś ty, raz, dwa, trzy”.</p> <p>Zabawa na dywanie, rzut piłeczką – nauczyciel rzuca piłeczkę do dziecka, mówi: „Mam na imię Krystyna”.</p> <p>Nauczyciel demonstruje ilustracje (zał. 1), wyjaśnia zabawę: dzieci bawią się w rytm muzyki, swobodnie poruszając się po klasie, gdy muzyka przestaje grać, nauczyciel wskazuje na wybraną część ciała (np. kolana), dzieci dobierają się w pary, dotykają się wskazaną częścią ciała i przedstawiają się (<i>gdy liczba dzieci w klasie jest nieparzysta, w zabawie uczestniczy nauczyciel</i>).</p>	<p>Dzieci mówią wiersz i wykonują poznane na pierwszych zajęciach ruchy.</p> <p>Dziecko odrzuca piłeczkę, mówi: „Rzuciła do mnie Krystyna, ja mam na imię Jacek”; odrzuca piłeczkę do wybranego dziecka, które powtarza imię osoby, która do niego rzuciła i podaje swoje imię, bawimy się tak długo, aż w zabawie weźmie udział każde dziecko.</p> <p>Dzieci poruszają się w rytm muzyki, gdy muzyka przestaje grać, patrzą, jaką część ciała wskazał nauczyciel, dobierają się w pary i przedstawiają się: „Jestem Zosia”, „Jestem Kacper” (<i>można poprosić dzieci, aby mówiły swoje imię z podziałem na sylaby</i>).</p>	<p>Wiersz.</p> <p>Piłeczka lub woreczek.</p> <p>Ilustracja/plakat przedstawiający dziecko.</p>
<p>Zabawa „Moja fotografia”; nauczyciel uczy dzieci wyklaskiwania dowolnego rytmu, rozrzuca zdjęcia na dywanie, prosi, aby w przerwie między wyklaskiwaniem rytmu dzieci odnalazły swoje zdjęcie w zbiorze wg kodu: – dwa klaśnięcia w dłonie – to imię składające się z dwóch sylab, – trzy klaśnięcia w dłonie – to imię składające się z trzech sylab... a biorąc je, podały swoje imię z podziałem na sylaby.</p>	<p>Dzieci wyklaskują rytm, reagują na przerwę w wyklaskiwaniu, wysłuchują liczby klaśnięć, wyszukują swoją fotografię, zabierają fotografię i podają swoje imię z podziałem na sylaby.</p>	<p>Zdjęcia dzieci, ramka, materiał plastyczny (ścinki papieru, materiału, bibuły...).</p>
<p>Projektowanie własnej ramki do zdjęcia (zał. 2)</p>		<p>Zdjęcie, ramka, materiał plastyczny (ścinki papieru, materiału, bibuły).</p>
<p>Nauczyciel wyjaśnia zadanie, pokazuje różne ramki do zdjęć, wskazuje na materiał, z którego dzieci będą korzystały, projektując i wykonując własną ramkę (ścinki pa-</p>	<p>Dzieci projektują sposób ozdabiania ramki z wykorzystaniem dostępnych materiałów, decydują się, jakich materiałów użyją.</p>	

Zestaw scenariuszy

<p>pieru, bibuły, materiału, inne drobne elementy ozdobne).</p> <p>Plakat mojej klasy, nauczyciel prosi dzieci, aby nakleiły swoje zdjęcia na plakat <i>(na dużej kartce papieru można namalować szkic szkoły, drzewa, ryby, łodzi..., w który dzieci wklejają swoją zdjęcie).</i></p>	<p>Dzieci naklejają zdjęcia na plakat, ozdabiają go.</p>	<p>Duży plakat z zaznaczonym schematem (szkoły, ryby, drzewa), w który dzieci wklejają swoje zdjęcie.</p>
<p>Co widzimy na plakacie – nauczyciel zachęca do wypowiedzi na temat powstałego plakatu, opisywania postaci, układania zagadek na ich temat.</p>	<p>Dzieci wypowiadają się na temat powstałego plakatu, nazywają nowych kolegów i koleżanki, opisują postacie, układają zagadki <i>(myślę o dziecku, które jest w mojej klasie, ma niebieskie oczy, dzisiaj jest ubrane w spodnie i niebieski T-shirt...).</i></p>	<p>Plakat.</p>
<p>Omówienie plakatu z użyciem zwrotów „pod”, „nad”..., nauczyciel zadaje pytania na temat położenia poszczególnych zdjęć na plakacie: „czyje zdjęcie znajduje się nad zdjęciem Marka? Czyje zdjęcie znajduje się po prawej stronie zdjęcia Jacka” <i>(można poprosić dziecko o przeliczenie dziewczynek i chłopców, dziewczynek z długimi włosami, chłopców z ciemnymi włosami...).</i></p> <p>Prośba nauczyciela o zadanie pytania przez dziecko.</p> <p>Omówienie kształtów, nauczyciel przygotowuje w kopertach figury w różnych kształtach dla dzieci (zał. 3), prosi, aby wysypać je i podnieść taki sam kształt, na jaki naklejone jest wskazane zdjęcie, nazwanie kształtu, wypowiedzenie jego nazwy z podziałem na sylaby.</p> <p>Jaka to figura, nauczyciel wyklaskuje liczbę sylab, prosi, aby dzieci odgadły, jaka to może być figura</p>	<p>Dzieci określają położenie wskazanych zdjęć, używają zwrotów: „nad”, „obok”, „pod”, „z lewej”, „z prawej”, „poniżej”, „powyżej”.</p> <p>Dzieci przeliczają poszczególne zbiory.</p> <p>Dzieci na ochotnika zadają pytania kolegom i koleżankom: „o którym zdjęciu myślę, znajduje się w drugim rzędzie obok”.</p> <p>Dzieci patrzą, na jaki kształt wskazuje nauczyciel, wyszukują go w swoim zbiorze, podnoszą do góry, nazywają figurę, dzieląc nazwę na sylaby <i>(ko-to, kwa-drat, trój-kąt, pro-sto-kąt).</i></p> <p>Dzieci wysłuchują liczby klaśnieć, decydują, jaką figurę wybrać, wysuwają ją ze zbioru, wypowiadają się na jej temat</p>	<p>Plakat.</p> <p>Koperty z wyciętymi figurami.</p> <p>Koperty z wyciętymi figurami.</p>
<p><i>(liczba klaśnieć odpowiada liczbie sylab tworzących nazwę figury, dzieci powinny zauważyć, że kwadrat, koło i trójkąt mają tyle samo sylab, kiedy nauczyciel klaśnie 2 razy, wysuwają te figury ze swojego zbioru, mogą dalej wyodrębnić zbiory figur, wybierając wybrane</i></p>	<p><i>(charakteryzują ją, podają liczbę boków, kątów, ramion).</i></p>	

Zestaw scenariuszy

<i>kryterium).</i>		
Zadanie domowe: narysuj na dużej kartce kolegów i koleżanki z Twojej klasy.		Kartka.
Pożegnanie z dziećmi wierszykiem <i>Małe rączki</i>	Dzieci recytują i wykonują odpowiednie ruchy.	Wiersz.

Załącznik 1

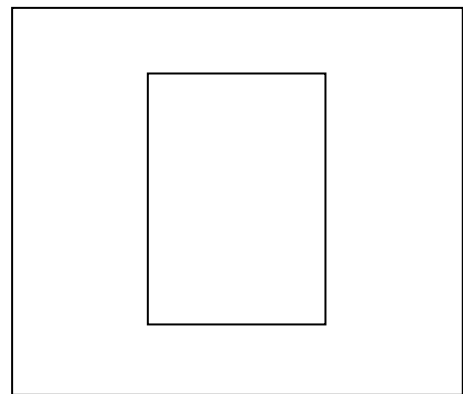
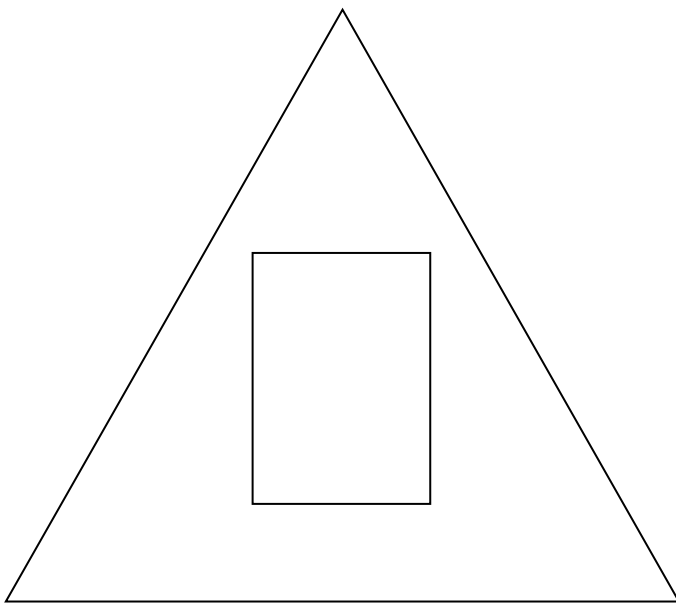
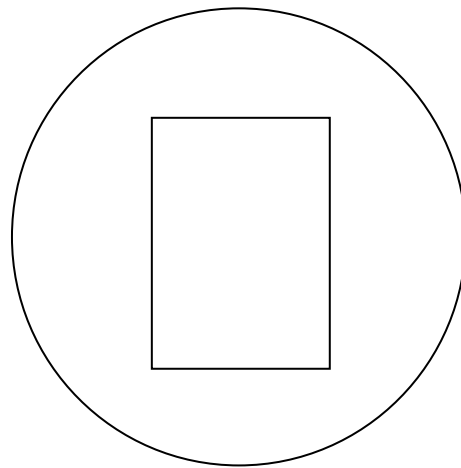
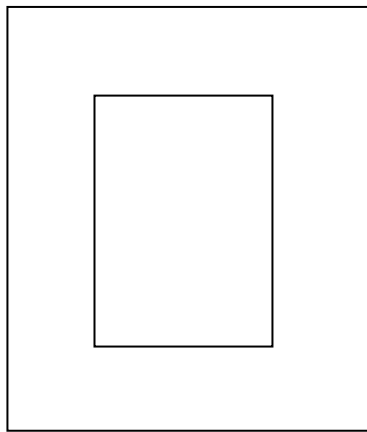
Plakat

Zestaw scenariuszy

Załącznik 2

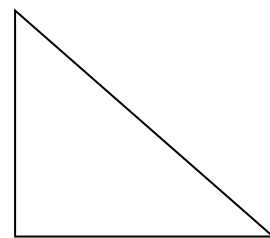
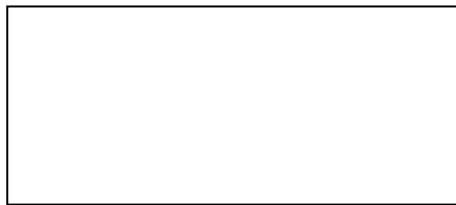
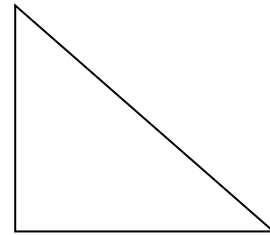
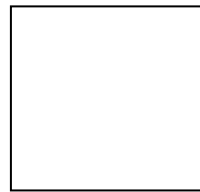
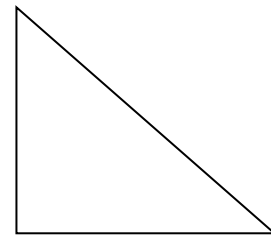
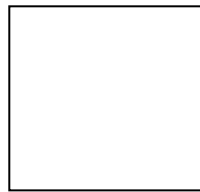
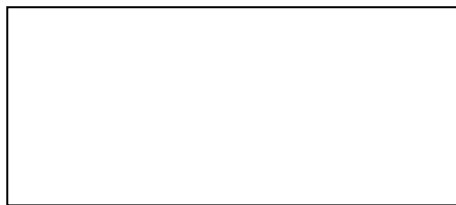
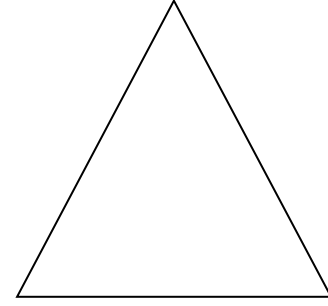
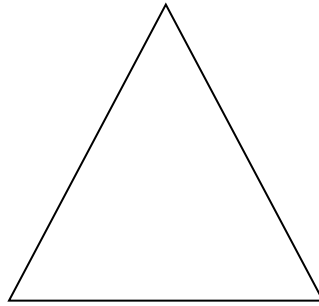
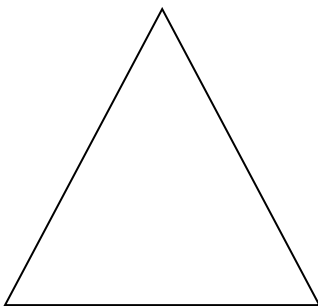
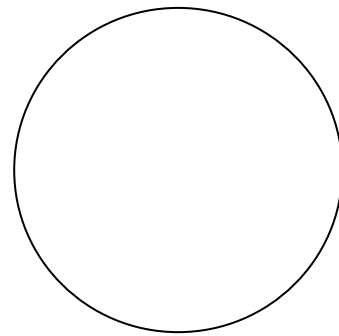
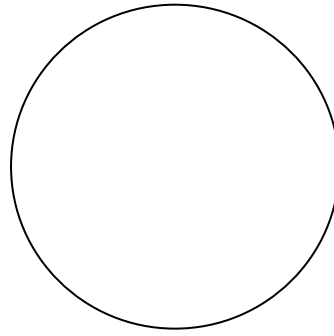
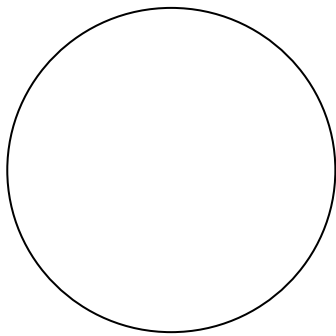
Ramka (do zdjęcia legitymacyjnego), kształt ramki wybiera dziecko

Zestaw scenariuszy

Załącznik 3

Figury o różnych kształtach

Zestaw scenariuszy

Scenariusz do zajęć 18

Przebieg zajęć

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
<p>Powitanie wierszykiem <i>Powitanie</i>.</p> <p>Rozmowa na temat: Jak minął mój wczorajszy dzień.</p> <p>Okazjonalne ćwiczenia słuchowe, różnicowanie dźwięków, wskazywanie ich źródła, nauczyciel prosi dzieci o zamknięcie lub zasłonięcie oczu, wyciszenie się, dokładne wsłuchanie się w dźwięki pochodzące z zewnątrz (ćwiczenie przy otwartym oknie) i po wskazaniu źródła nauczyciel prosi, aby uczniowie spróbowali naśladować usłyszane dźwięki (<i>zadanie można utrudnić, prosząc dzieci o wsłuchania się w dźwięki z zewnątrz, ale lekkie ich zagłuszanie przez włączenie dźwięków, których źródło znajduje się w klasie: tupanie nogami, szuranie butami, uderzenie palcem w blat stołu..., dzieci muszą jednak odnieść się tylko do dźwięków pochodzących z zewnątrz</i>).</p> <p>Dźwięki i kolory: nauczyciel dzieli dzieci na grupy 4-, 5-osobowe, dzieci ustawiają się w rzędach, pierwsze w rzędzie ma woreczek, przed każdym rzędem znajdują się 2 duże kartki, jedna w kolorze czerwonym, druga w kolorze niebieskim, dzieci reagują odpowiednio na dźwięk, jeżeli usłyszą dźwięk pochodzący z zewnątrz, rzucają woreczkiem na kartkę niebieską; jeżeli usłyszą dźwięk pochodzący z klasy, rzucają woreczkiem na kartkę czerwoną, nauczyciel włącza płytę.</p> <p>Nauczyciel prosi dzieci, aby kolejno wypowiedziały swoje imię z podziałem na sylaby, kiedy wszystkie dzieci (łącznie z nauczycielem) wypowiedzą swoje imię, nauczyciel zmienionym głosem (poruszając postaciami przykrytymi chustą) mówi: „Jeszcze ja, ja -</p>	<p>Dzieci recytują wiersz, wykonują odpowiednie ruchy.</p> <p>Dzieci wypowiadają się na temat minionego dnia.</p> <p>Dzieci wyciszają się, wsłuchują się w dźwięki pochodzące z zewnątrz, opisują je oraz określają ich źródło (<i>słyszę szum, to szumi wiatr, słyszę warkot, to samochód, słyszę świergot, to ptaki...</i>).</p> <p>Dzieci naśladowują usłyszane dźwięki.</p> <p>Dzieci wsłuchują się w dźwięki, ale wskazują i nazywają tylko te, które dochodzą z zewnątrz.</p> <p>Dzieci reagują na dźwięk, rzucają kolejno woreczek na odpowiednią kartkę, kiedy wszystkie dzieci w rzędzie już rzuciły woreczkiem, zabawę powtarzamy (<i>w kolejnej wersji można przyspieszyć tempo zmian</i>).</p> <p>Dzieci mówią swoje imię, dzieląc je na sylaby, zastanawiają się, kto mówi tajemniczym głosem, podają propozycje „to może być...”, wypowiedzi dzieci, argumentowanie swoich przypuszczeń.</p>	<p>Wiersz (zał. 1, „Scenariusz do zajęć 1”).</p> <p>Naturalne źródła dźwięku.</p> <p>Woreczek, kartki papieru (niebieska i czerwona), nagrane dźwięki.</p> <p>Chusta, maskotki Aktywka i Leniwka.</p>

Zestaw scenariuszy

<p>chcę się przedstawić. Ja! Ja!”, rozmowa z dziećmi: kto to może być? <i>(pytania zadawane dzieciom: kto to może być? Kto może mówić takim głosem? Dlaczego uważasz, że jest to...)</i>.</p> <p>Odkrycie tajemnicy, nauczyciel prosi, aby któreś z dzieci podeszło i spróbowało poznać po dotyku, kto lub co kryje się pod chustą, prosi, aby dziecko opowiedziało, co czuje pod palcami, powiedziało kolegom i koleżankom, co lub kto to może być, jak wygląda <i>(można zmienić wersję zadania, dziecko, które ma poznać po dotyku, co kryje się pod chustą, odpowiada na pytania kolegów i koleżanek)</i>.</p> <p>Demonstracja Aktywka i Leniwka, opowiadanie, kim są te postacie, co będą robić w naszej klasie, jakie są...</p> <p>Zadawanie pytań Aktywkowi i Leniwkowi, nauczyciel prosi dzieci, aby zadawały im pytania, czego chciałyby się dowiedzieć od maskotek, o co chciałyby zapytać.</p> <p>Gdzie jest Aktywek, nauczyciel kładzie Aktywka w różnych miejscach sali, na różnych meblach, prosi, aby dzieci powiedziały, gdzie jest maskotka <i>(użycia zwrotów: „w”, „na”, „pod”, „obok”, „przed”, „za”, „przy”...)</i>.</p> <p>Porównanie Aktywka i Leniwka, użycie zwrotu „wyższy”, „niższy”, nauczyciel prosi o uporządkowanie wybranej grupy dzieci wg wzrostu (z uwzględnieniem Aktywka) rosnąco i malejąco, wypowiedzianie imion dzieci.</p> <p>Praca z podręcznikiem, s. 6–7, nauczyciel prosi dzieci, aby przyjrzały się ilustracji, porównały klasę z ilustracji ze swoją, przyjrzały się nowym kolegom i koleżankom.</p> <p>Określenie położenia poszczególnych przedmiotów w klasie (na ilustracji w podręczniku), nauczy-</p>	<p>Dziecko próbuje poznać po dotyku, co kryje się pod chustą.</p> <p>Dzieci opowiada, co czuje pod palcami, opisuje swoje doznania, pozostałe podają propozycję, co to jest?</p> <p>Dzieci zadają pytania: „czy jest to duże, szorstkie, kudłate, czy ma nogi...”.</p> <p>Dzieci słuchają wypowiedzi nauczyciela.</p> <p>Dzieci zadają pytania <i>(pytania można rytmizować, dzielić na sylaby, wypowiedzieć co drugie słowo...)</i>.</p> <p>Dzieci mówią, gdzie jest maskotka, używają zwrotów określających położenie maskotki.</p> <p>Dzieci porządkują szereg rosnąco, potem malejąco.</p> <p>Dzieci przyglądają się ilustracji, wypowiadają się na jej temat, nadają imiona <i>(można poprosić dzieci o odgadnięcie, o którym dziecku z ilustracji mówi kolega: „jest to osoba, która ma czerwony sweterek, siedzi przy pierwszym stoliku, rysuje portret, siedzi obok”...)</i>.</p> <p>Dzieci odpowiadają, używając zwrotów: „po prawej”, „po lewej”, „na”, „obok”, „pod”, „nad...”.</p>	<p>Chusta, maskotki Aktywka i Leniwka.</p> <p>Maskotki Aktywka i Leniwka.</p> <p>Maskotki Aktywka i Leniwka</p> <p>Maskotki Aktywka i Leniwka</p> <p>Ilustracja z podręcznika, s. 6–7.</p> <p>Ilustracja.</p>
--	--	---

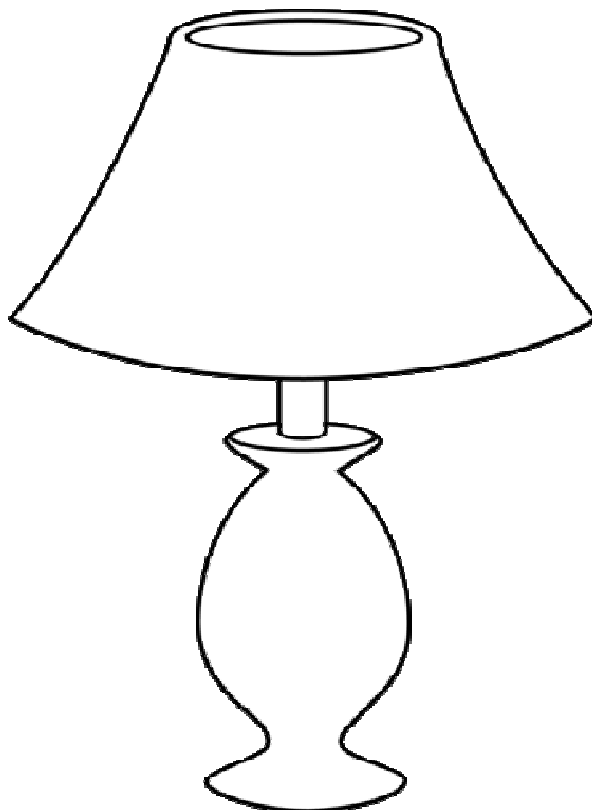
Zestaw scenariuszy

<p>ciel pyta, gdzie znajduje się szafa, gdzie leży dywan...</p> <p>Leniwek i zagadki. Maskotka zaprasza dzieci, aby usiadły w kręgu, Leniwek trzyma w ręku woreczek z kopertami, w kopertach znajdują się ilustracje (zał. 1), Leniwek wyjaśnia zadanie: za prawidłową odpowiedź dziecko otrzymuje od Leniwka ilustrację i określa położenie przedstawionego na niej przedmiotu. Pytania zadawane przez nauczyciela: „kto siedzi po twojej prawej stronie? Kto jest trzeci z kolei, zaczynając przeliczanie od Zosi”... <i>(można odnieść się również do położenia poszczególnych przedmiotów w sali lekcyjnej przedstawionej na ilustracji w podręczniku. Można wzbogacić zadanie o ćwiczenia słuchu fonemowego, dzieci wskazują głoskę w nagłosie w nazwie przedmiotu przedstawionego na ilustracji).</i></p> <p>Uzupełnianie ilustracji (zał. 2) wg instruktażu nauczyciela. Uczniowie otrzymują ilustrację (do wyboru: Aktywek lub Leniwek), uzupełniają ilustrację wskazanym przez nauczyciela elementem, naklejają go w odpowiednie miejsce kartki – nad Aktywkiem znajduje się..., po prawej stronie znajduje się, w lewym górnym rogu, pod... <i>(kiedy dzieci skończą naklejać figury na kartce, nauczyciel prosi o wykorzystanie do narysowania obrazka, przekształcenie ich w jakieś zwierzę, przedmiot, roślinę – malowanie kreatywne).</i></p> <p>Swobodne wypowiedzi na temat ilustracji, prezentacja prac.</p>	<p>Dzieci siadają w kręgu, wybrane dziecko odpowiada na pytanie zadane przez nauczyciela, otrzymuje kopertę od Leniwka, określa położenie namalowanego na kartce przedmiotu, wskazują na różnice, np. lampa stojąca – wisząca.</p> <p>Dzieci same decydują, na której ilustracji będą pracowały (czy będzie to Aktywek, czy Leniwek), słuchają poleceń nauczyciela, w przygotowanym zbiorze figur (zał. 3) wybierają tę, która jest wskazana w poleceniu, naklejają ją w odpowiednie miejsce kartki <i>(można poprosić, aby dzieci wymyślały polecenia dla kolegów i koleżanek, np. naklej żółte koło nad maskotką...; dzieci przekształcają figury wg własnego pomysłu, malują kredkami świecowymi lub pastelami).</i></p> <p>Dzieci wypowiadają się na temat narysowanych ilustracji.</p>	<p>Leniwek, woreczek, koperty, ilustracje (zał. 1), ilustracja w podręczniku s. 6–7.</p> <p>Ilustracje Aktywka i Leniwka (zał. 2), na każdym stoliku zbiór figur geometrycznych (zał. 3)</p> <p>Kredki.</p> <p>Ilustracje.</p>
<p>Zabawa przy muzyce, nauczyciel włącza szybką muzykę, dzieci maszerują w jej rytm, na przerwę w muzyce reagują wg umówionego kodu: <i>gdy nauczyciel ma w ręku zieloną kartkę – dzieci maszerują w miejscu, gdy nauczyciel ma czerwoną kartkę – zatrzymują się, stają na baczność.</i></p>	<p>Dzieci poruszają się w rytm szybkiej muzyki, reagują odpowiednio na wskazany kolor.</p>	<p>Nagranie z szybką muzyką, kartki kolorowego papieru (zielona, czerwona).</p>
<p>Zadanie domowe: uzupełnij schemat samodzielnie wyciętymi figu-</p>	<p>Dzieci wycinają i naklejają odpowiednie kształty na schemat.</p>	<p>Schemat.</p>

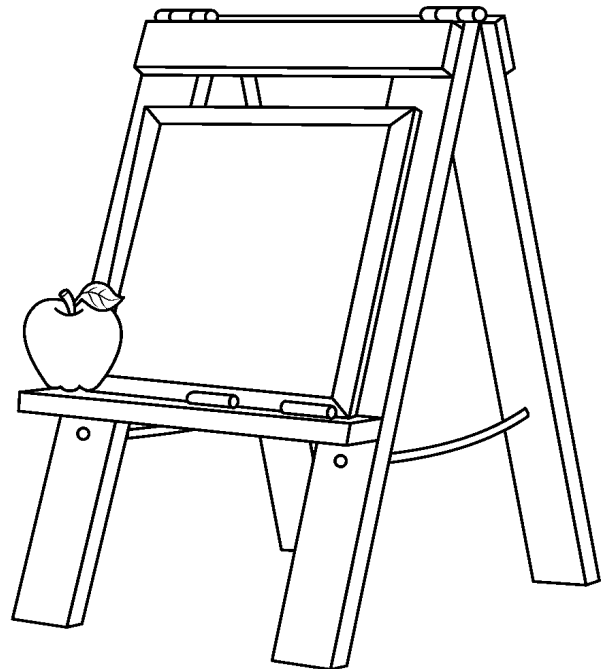
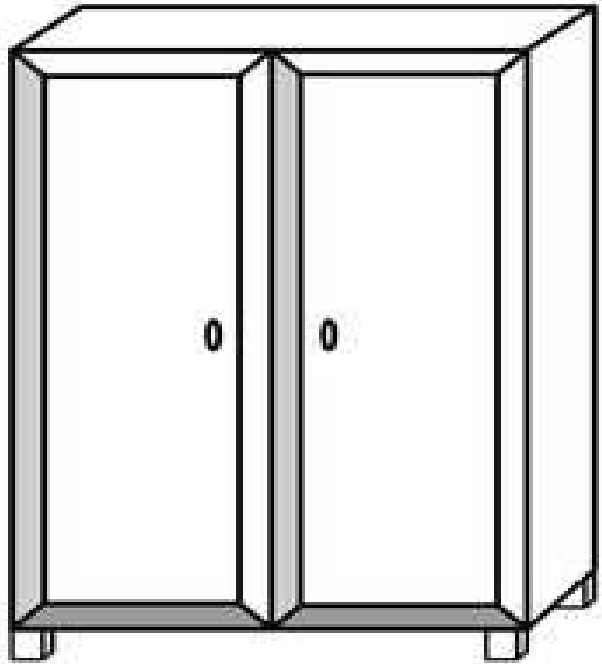
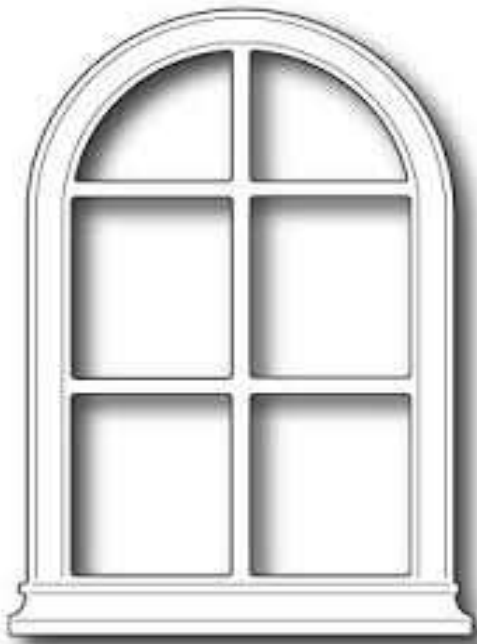
Zestaw scenariuszy

rami geometrycznymi (zał. 4).		
Pożegnanie z dziećmi wierszykiem <i>Małe rączki</i> , próba rytmizacji wierszyka	Dzieci recytują wierszyk, wykonują wcześniej poznane ruchy, rytmizują wierszyk.	Wierszyk.

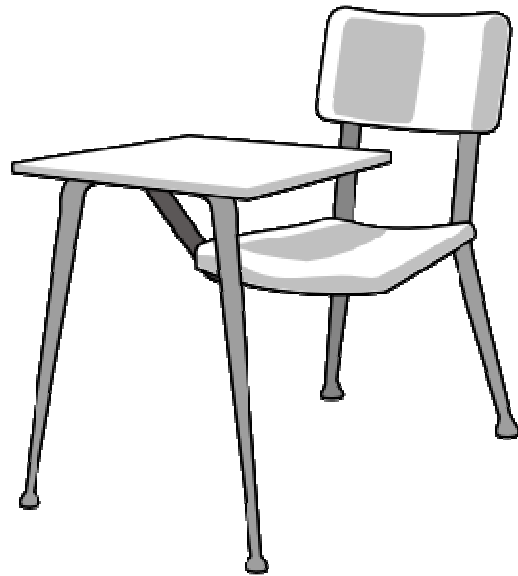
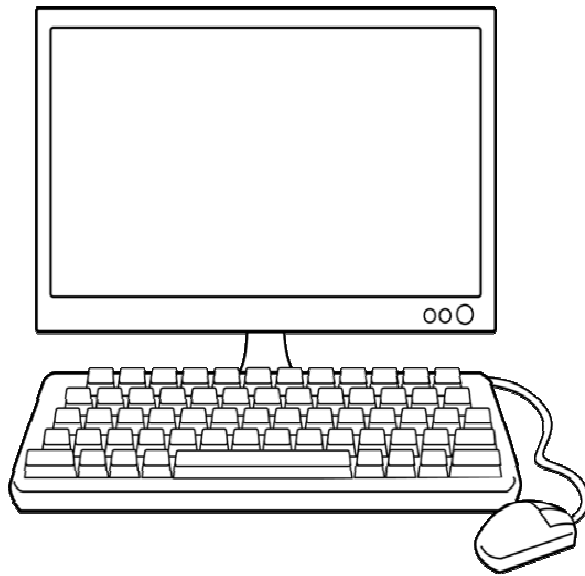
Załącznik 1

Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

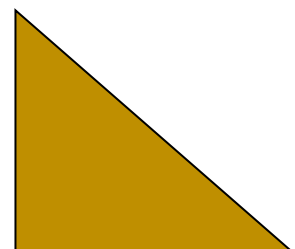
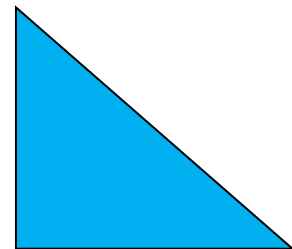
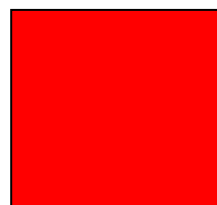
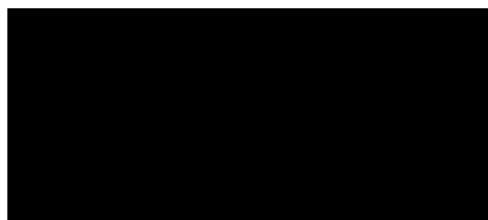
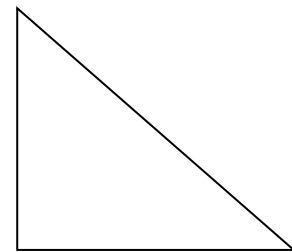
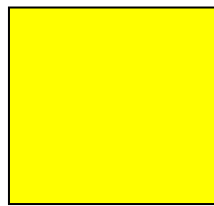
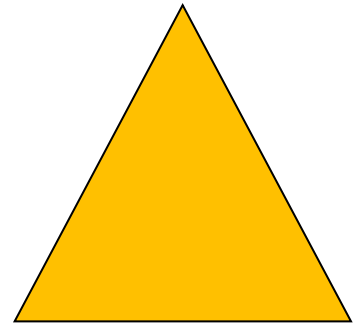
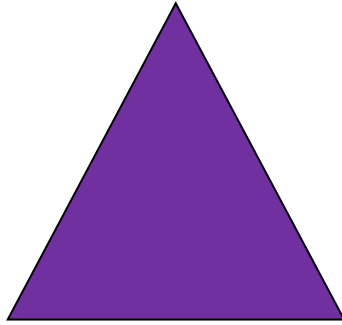
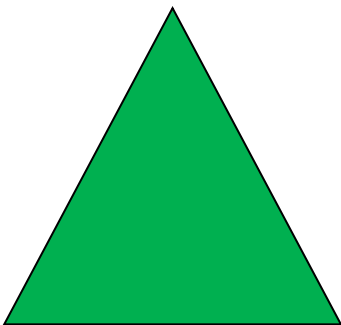
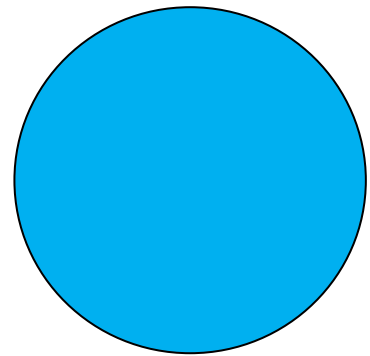
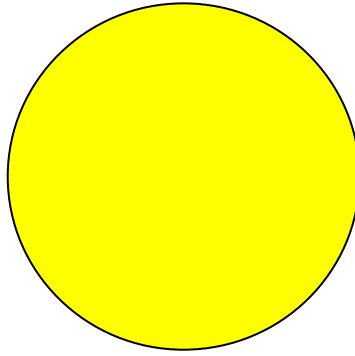
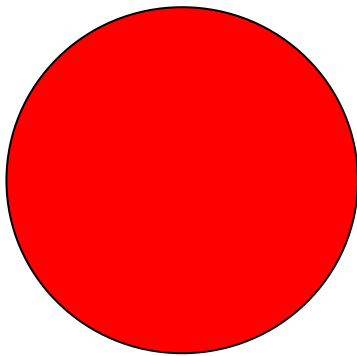

Załącznik 2

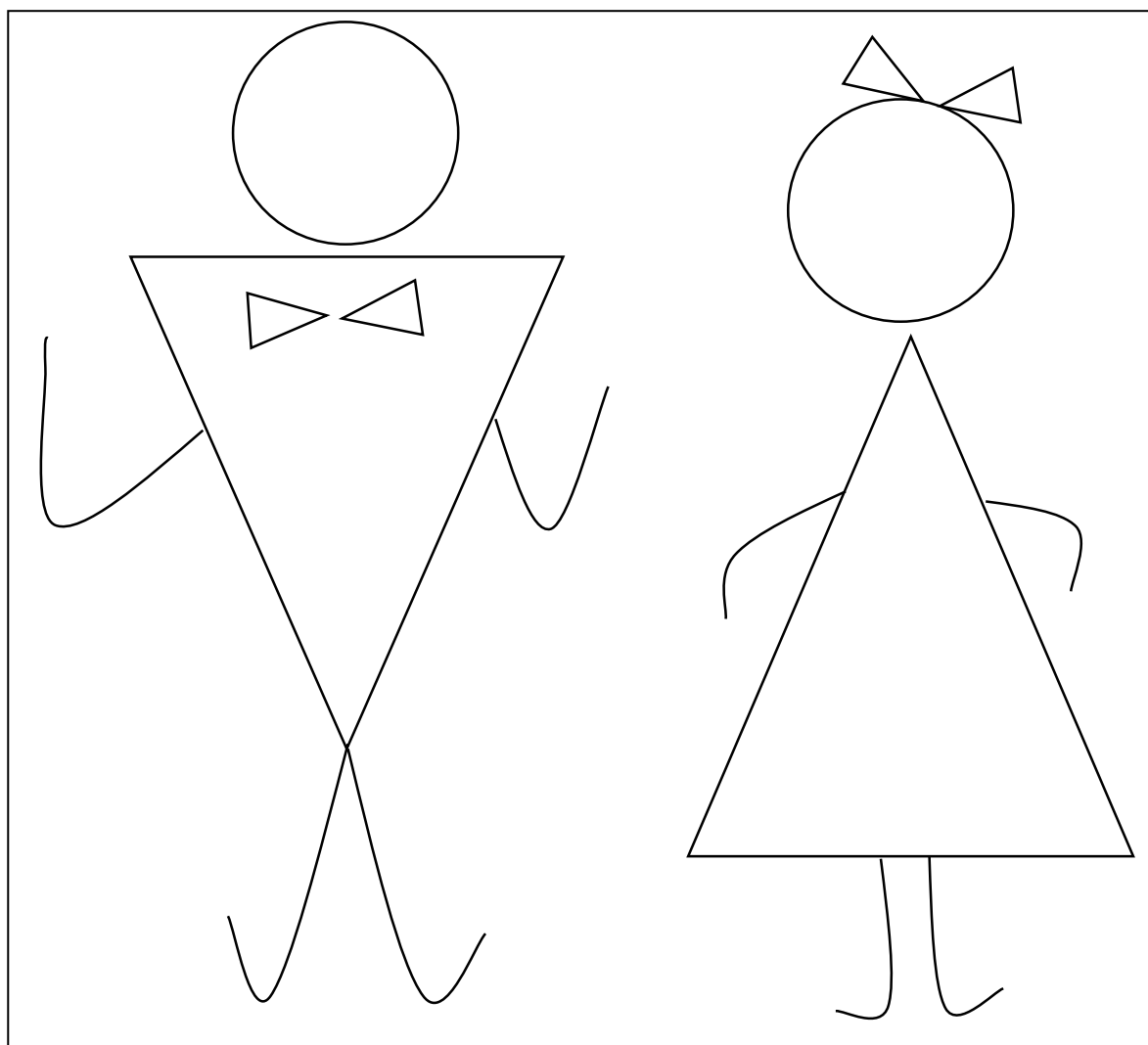
Zestaw scenariuszy

Załącznik 3

Zestaw scenariuszy

Załącznik 4

Zestaw scenariuszy

Scenariusz do zajęć 19

Przebieg zajęć

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
<p>Powitanie wierszykiem <i>Maszyna</i> (zał. 1)</p> <p>Rozmowa na temat wiersza, jego interpretacja.</p> <p>W tunelu nauczyciel dzieli dzieci na 5-osobowe grupy, dzieci ustawiają się w szeregu, jedno z każdej grupy trzyma pionowo hula hoop, pozostałe mają pokonać wyznaczony dystans (czworakowanie, podskoki obunóż), przejść przez hula hoop, rzucić kostką, przeliczyć oczka na kostce, wykonać ćwiczenie tyle razy, ile wskazała kostka wg szyfru (zał. 2), np. 5 przysiadów, 3 podskoki..., każde dziecko rysuje „fragment” szkoły.</p> <p>Omówienie powstałych ilustracji, kiedy dzieci wypowiadają liczbę klaszczą w dłonie (<i>np. w klasie są 4 okna: przy wypowiedaniu liczby 4 – klaśnięcie</i>).</p> <p>Wyjście na zewnątrz z rysunkami, porównanie rysunków z wyglądem szkoły, nauczyciel prosi o wskazanie podobieństw i różnic między rzeczywistym obrazem szkoły a ilustracją.</p> <p>Budujemy szkołę, dzieci na kocykach, w grupach, patrząc na szkołę, budują ją z klocków (<i>pytania kierowane do uczniów:</i> <i>„– co się stanie, jeżeli położę dodatkowy klocek w tym miejscu? Wyjaśnij, dlaczego tak myślisz, przekonaj mnie o swojej racji, – jeżeli zabiorę ten klocek, co się stanie z waszą budowlą? Dlaczego tak się stanie, uzasadnij swoje zdanie,</i></p>	<p>Dzieci stoją blisko siebie, każde przybliża do siebie prawą rękę, lewą wyciąga mocno przed siebie, dzieci stykają się otwartymi dłońmi, mówiąc wierszyk, na przemian przybliżają i wyciągają do siebie ręce, dłonie cały czas są do siebie zbliżone, ćwiczenie wykonują rytmicznie.</p> <p>Dzieci wypowiadają się na temat wiersza (<i>wyjaśnienie – czym może być maszyna</i>)</p> <p>Dzieci pokonują wyznaczony dystans we wskazany sposób, przechodzą przez hula-hoop, rzucają kostką, wykonują ćwiczenie, podchodzą do dużej kartki, rysują „fragment” swojej szkoły (<i>warto zadać pytania: „wyrzuciłeś kostką liczbę 5, co stałoby się, gdybyś wyrzucił o jedno oczko więcej, jakie ćwiczenie musiałbyś wykonać, dlaczego?”</i>).</p> <p>Wypowiedzi dzieci na temat ilustracji, reagowanie klaśnięciem na wypowiedaną liczbę.</p> <p>Wypowiedzi dzieci dotyczące budynku szkoły i ich ilustracji.</p> <p>Dzieci budują szkołę z klocków i odpowiadają na pytania.</p>	<p>Wiersz (zał. 1).</p> <p>Kostka do gry, kredki, duży arkusz papieru, szyfr (zał. 2).</p> <p>Ilustracje szkoły narysowane przez dzieci.</p> <p>Ilustracje szkoły narysowane przez dzieci.</p> <p>Klocki (najlepiej drewniane).</p>

Zestaw scenariuszy

<p>– co zrobić, żeby ta budowla się nie zawaliła?”).</p> <p>Spacer po boisku, placu zabaw, zabawy ruchowe na świeżym powietrzu:</p> <p>– do pary: dzieci biegają po wyznaczonej powierzchni, na umówiony sygnał nauczyciela dobierają się w: dowolne pary, łąpią się za ręce, wykonują przysiad, dobierają się w pary – bawią się w „lustro”, dobierają się w pary, skaczą razem przez skakankę,</p> <p>– zbieramy figury: nauczyciel przygotowuje mapkę – plan z zaznaczonym miejscem, do którego musi dojść każda grupa. W tajemniczym miejscu jest ukryty SKARB, dzieci ze skarbem wracają do klasy.</p> <p>Powrót do klasy, rozpakowanie SKARBU, odgadywanie, co może być skarbem (<i>SKARB to składanka, każda grupa znajduje jedną część, schemat szkoły z dziećmi w środku</i>).</p> <p>Nauczyciel opowiada o zadaniach dzieci wynikających z tego, że są uczniami, wprowadza je w zadania dyżurnego, wyjaśnia, kim jest dyżurny.</p> <p>Leniwek czyta dzieciom wiersz <i>Dyżurny Płyś</i> (zał. 4).</p> <p>Aktywek rozsypuje ilustracje przedstawiające scenki z wiersza, prosi, aby dzieci wybrały po jednej ilustracji i powiedziały, którego fragmentu wiersza dotyczy.</p> <p>Zadanie domowe: zaprojektuj odznakę dla dyżurnego.</p> <p>Pożegnanie dzieci wierszem <i>Małe rączki</i>, rytmizacji wierszyka, użyć kartki jako instrumentu muzycznego.</p>	<p>Dzieci poruszają się swobodnie, reagują na sygnał nauczyciela (podniesiona ręka, obie ręce w górze, klaśnięcie...), dobierają się w pary i wykonują odpowiednie ćwiczenie.</p> <p>Dzieci czytają mapkę/plan, docierają do SKARBU, każda grupa do swojego, zabierają skarb do klasy</p> <p>Dzieci przypuszczają, co może być skarbem, składają części w całość, przyklejają na duży arkusz papieru.</p> <p>Dzieci słuchają opowiadania nauczyciela.</p> <p>Dzieci słuchają wiersza.</p> <p>Dzieci wybierają ilustracje, wypowiadają się na jej temat (<i>można ułożyć ilustracje zgodnie z kolejnością zdarzeń</i>).</p> <p>Dzieci projektują odznakę dla dyżurnego.</p> <p>Dzieci rytmicznie mówią wiersz, tworzą kartkowy akompaniament.</p>	<p>Skakanka lub inne przybory sportowe.</p> <p>Plan/mapa dla każdej grupy, koperty lub pudełeczka ze skarbem.</p> <p>Elementy składowe SKARBU, składanka (zał. 3).</p> <p>Wiersz (zał. 4).</p> <p>Ilustracje do wiersza (zał. 5).</p> <p>Dowolny materiał plastyczny. Kartka, wiersz.</p>
---	--	---

Zestaw scenariuszy

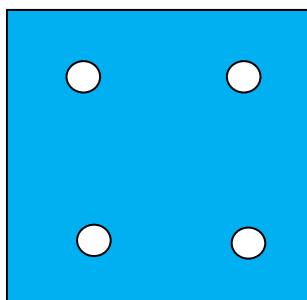
Załącznik 1

Maszyna

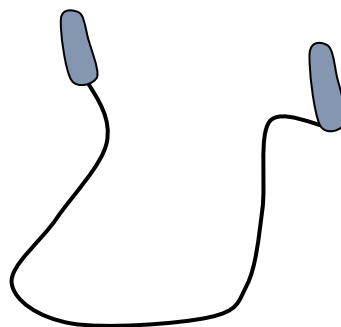
Ta maszyna, ta maszyna
Swoją pracę już zaczyna.
Wszystkie tłoki zaraz ruszą,
Bo się razem uczyć muszą.

Autor nieznany

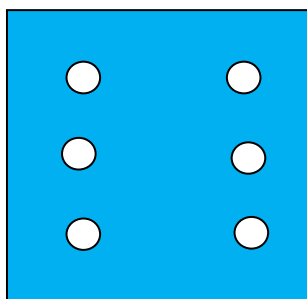
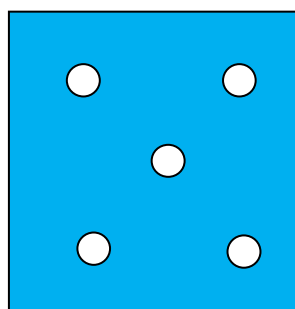
Załącznik 2

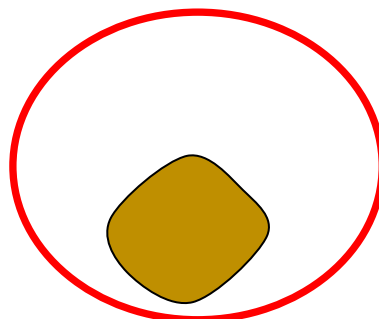
Cztery skoki przez skakankę

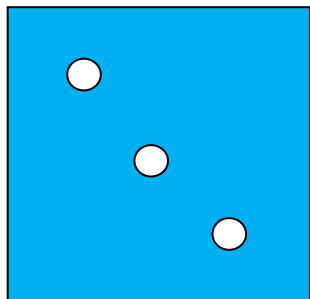
Pięć podrzutów piłeczką do tenisa

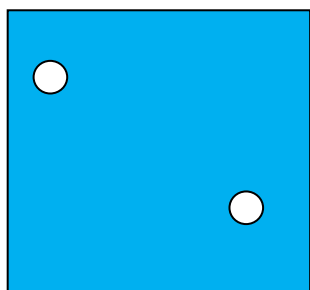
Sześć rzutów woreczkiem do obręczy

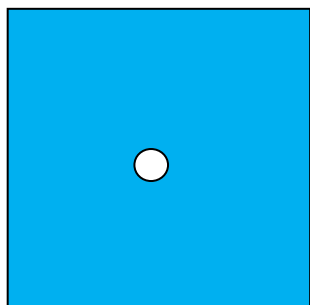
Zestaw scenariuszy

Trzy przysiady

Dwa razy w pozycji siedzącej dziecko wykonuje skłony, dotyka palców stóp

Jeden podskok w górę

Zestaw scenariuszy

Załącznik 3

SZKOŁA

Zestaw scenariuszy

Załącznik 4

Dyżurny Ptyś

Czy wiecie, dzieci, kto to Ptyś,
To Ptyś dyżury ma od dziś.
Kto odpowiada dziś za klasę?
Alojzy Ptyś. Alojzy Ptyś.
Kto zajęć ma dziś całą masę?
Alojzy Ptyś. Alojzy Ptyś.
Kto ma uważać, oczywista,
Żeby tablica była czysta,
Żeby przewietrzyć klasę szkolną,
Nie robić tego, co nie wolno,
Nie hałasować,
Nie tłuc szyb,
Z akwariem nie wyjmować ryb...
Nie brudzić nowych map łapami,
Stołów nie znaczyć ołówkami...
Kto na to ma uważać dziś?
Alojzy Ptyś! Alojzy Ptyś!
Gdy Ptyś rozpoczął dyżur w klasie –
Rzekł: Do was wezmę zaraz ja się.
Będę pilnował
Cały dzień,
Łaził za wami
Niby cień...
Porządek musi być
Od dziś
Ja wam pokażę
Co to Ptyś!
A teraz muszę iść!
I poszedł.
Po godzinie wrócił.
(Po prostu na godzinę znikł).
Gdy wrócił –
Zaraz głośno rzucił:
– Co to za hałas?
Co za krzyk?
– Ja was nauczę już porządku!
Już ja oduczę was hałasu!
Zaczynam jutro – od początku,
Bo dzisiaj
Brak mi
Na to czasu...

Koledzy patrzą więc na Ptysia –
I myślą:
Czemu nie od dzisiaj?...
Brudna tablica,
W szafie zamęt,
Na stole rozlał się atrament,
A Ptyś jak Ptyś. Nie mrugnie ani
I w ławie bawi się znaczkami...
We wtorek krzyknął:
– Cóż za kram!
Ja was nauczę!
Ja wam dam!
Tylko... dziś mało czasu mam!
W środę się wezmę do roboty...
Lecz w środę brakło mu ochoty...
W czwartek powiedział:
– Dziś mam mecz
Jak mecz – to wszystko idzie precz.
W piątek do klasy z piłką wlaź
I bawił się nią cały czas.
W sobotę znów narobił szumu:
– Wreszcie nauczę was rozumu
Od następnego już tygodnia,
Porządek w klasie będzie co dnia!
I rzeczywiście...
Bez przechwałek
Zaraz w następny poniedziałek
Wszystko się w klasie odmieniło...
Porządek był,
Że spojrzeć miło,
Czysta tablica,
Świeża kreda,
Podlany fiołek
I rezeda...
Nie znajdziesz w klasie nic brudnego,
Sprzątnięte śmieci,
Starty pył...
Czy domyślacie się dlaczego?
Bo inny już dyżurny był!

Karol Szpalski, Marian Załucki

Zestaw scenariuszy

Scenariusz zajęć 20

Przebieg zajęć

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
<p>Powitanie wierszykiem <i>Maszyna</i>.</p> <p>Dzieci podzielone na 2 grupy stają naprzeciwko siebie w szeregach, nauczyciel mówi słowa (związane ze szkołą), dzieci przesuują się do przodu o taką ilość stóp, ile sylab liczy podane słowo (np. tablica: dzieci przesuują się o 3 stopy), nauczyciel tak długo podaje słowa, aż dzieci spotkają się i powstaną pary (<i>słowa do wykorzystania: tablica, kreda, ławka, komputer, rzutnik, gąbka, stolik, biurko, uczniowie, nauka, nauczyciel, klasa, szkoła</i>).</p> <p>Dzieci w parach otrzymują kartkę podzieloną linią na pół, rysują na jednej połowie pół twarzy kolegi lub koleżanki z pary, następnie wymieniają się kartkami, osoba, która otrzymała kartkę, rysuje na drugiej połowie połówkę swojej twarzy, tak powstaje portret dziecka, które aktualnie ma kartkę (<i>w trakcie ryzowania nauczyciel włącza spokojną muzykę</i>).</p> <p>Omówienie portretów.</p> <p>Nauczyciel rzuca woreczkiem do dziecka, które mówi: „jestem Zosia, siedzę w ławce z Martą”.</p> <p>Sprawdzenie, kto siedzi przy stolikach na ilustracji w podręczniku, s. 6–9.</p> <p>Układanie rytmów z naturalnych eksponatów (kasztanów, żołądzi) wg ustalonego kodu: – dźwięk kołatki – kasztan, dźwięk tambury – żołądź, – tworzenie rytmu odpowiadającego szyfrowi: kropka, kropka, kreska, kreska (kropka–żołądź, kreska – kasztan), – samodzielne kontynuowanie rytmu zaproponowanego przez nauczyciela, – prośba nauczyciela o samodzielne zaplanowanie rytmu z użyciem kasz-</p>	<p>Dzieci recytują wiersz, wykonują odpowiednie ruchy.</p> <p>Dzieci dzielą słowa na sylaby, przesuują się do przodu o liczbę stóp odpowiadającą liczbie sylab w słowie wypowiedzianym przez nauczyciela.</p> <p>Dzieci rysują kolejno połowę twarzy kolegi lub koleżanki z pary, następnie wymieniają się kartkami i malują połowę swojej twarzy.</p> <p>Dzieci wypowiadają się na temat portretów.</p> <p>Dzieci wypowiadają imię swoje i kolegi, utrwalają imiona kolegów w klasie.</p> <p>Dzieci rozpoznają na ilustracji dzieci, mówią, kto siedzi przy którym stoliku i z kim.</p> <p>Dwoje dzieci z instrumentami, jedno gra na tamburynie, drugie na kołatce, pozostałe tworzą usłyszany rytm z naturalnych eksponatów.</p> <p>Dzieci tworzą rytm z kasztanów i żołądzi.</p> <p>Dzieci samodzielnie kontynuują rytm z żołądzi i kasztanów. Dzieci samodzielnie konstruują swój własny rytm z dostępnych eksponatów.</p>	<p>Wiersz <i>Maszyna</i> (zał. „Scenariusz do zajęć 4”). Zestaw słów.</p> <p>Kartka papieru formatu A4, kredki – najlepiej świecowe.</p> <p>Portrety wykonane przez dzieci.</p> <p>Woreczek.</p> <p>Ilustracje w podręczniku.</p> <p>Instrumenty muzyczne, kasztany, żołądź.</p> <p>Kasztany, żołądź.</p> <p>Żołądź, kasztany, guziki.</p>

Zestaw scenariuszy

<p>tanów, żołądździ, guzików, – konstruowanie rytmów słownych: lo, la, lo, la..., ta, pa, pa, ta, pa, pa..., tam, tam, tu, tam, tam, tu...</p> <p>konstruowanie rytmów z wykorzystaniem bohaterów z podręcznika (zał. 1).</p> <p>Leniwek wprowadza dzieci w zadanie: jesteśmy razem, duży arkusz papieru rozerwany na dosyć duże części, każde ma jedną (dzieci same odrywają kawałki kartki), odrysowują na niej swoją dłoń, malują ją farbami, wycinają, nakleją na narysowany duży schemat budynku szkoły, wyszukują w zbiorze etykietkę ze swoim imieniem, nakleją pod swoją dłonią (<i>kiedy prace schną, dzieci wykonują ćwiczenia: prawa ręka – lewa noga; rzucanie w parach woreczkami – raz prawą ręką, raz lewą; w parach – odwrócone do siebie plecami – jedno dziecko w parze odwraca się w lewo, drugie w prawo – stykają się rękoma, klaszczą, następnie wykonują ruch odwrotny</i>).</p> <p>Aktywek proponuje dzieciom, aby ułożyły kodeks ucznia klasy I, przybliży im co wolno, czego nie, jakie zasady obowiązują w szkole (zał. 2). Dzieci projektują kodeks i zapisują do w formie komiksu „Tak się zachowujemy” (<i>kartka A4, zginamy ją wpół, raz jeszcze wpół, tak aby otrzymać cztery pola, dzieci w każdym polu rysują poprawne zachowanie się w szkole</i>).</p> <p>Zadanie domowe: dokończ rysowanie rytmu (zał. 3).</p> <p>Pożegnanie dzieci wierszem <i>Małe rączki</i>, rytmizacji wierszyka, użycie dwóch kredek jako instrumentu muzycznego.</p>	<p>Dzieci tworzą rytmy.</p> <p>Dzieci tworzą rytmy z wykorzystaniem bohaterów z podręcznika.</p> <p>Dzieci odrywają duży kawałek papieru, odrysowują na nim swoją dłoń, malują ją farbami, gdy wyschnie, wycinają, nakleją na schemat szkoły, wyszukują etykietki ze swoim imieniem, przykleją pod swoją dłonią.</p> <p>Dzieci wykonują ćwiczenia.</p> <p>Dzieci rozmawiają na temat zachowania się w szkole, pomocni są Aktywek i Leniwek, którzy demonstrują różne zachowanie dzieci. Dzieci rysują komiks.</p> <p>Dzieci w domu wykonują zadanie.</p> <p>Dzieci recytują, rytmizują i tworzą akompaniament – kredkowa muzyka.</p>	<p>Ilustracje (zał. 1)</p> <p>Leniwek, duży arkusz papieru, farby, nożyce, klej, schemat szkoły.</p> <p>Woreczek lub inne potrzebne przybory.</p> <p>Ilustracje (zał. 2).</p> <p>Kartka, przybory do malowania.</p> <p>Załącznik 3.</p> <p>Kredki.</p>
---	--	--

Zestaw scenariuszy

Załącznik 1

Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

Załącznik 2

Dzielimy się tym, co mamy

Mówimy, nie krzyczymy

Zestaw scenariuszy

Śmieci wrzucamy do kosza

Tak się nie bawimy!

Zestaw scenariuszy

Gdy chcemy coś powiedzieć, czekamy na swoją kolej

Nie niszczy rzeczy innych